

TRES SPECIES NOVAE GENERIS CANTHOCAMPTI

E NOVAJA SEMLJA ET SIBIRIA BOREALI

SIVE

TRENNE NYA ARTER AF SLÄKTET CANTHOCAMPTUS

FRÅN NOVAJA SEMLJA OCH NORRA SIBIRIEN

AF

WILHELM LILLJEBORG

F. D. PROFESSOR.

MED 3 TAFLOR

MEDDELAG DEN 4 JUNI 1902

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

1902

De här i fråga varande tre nya arterna af släktet *Canthocamptus* äro under den Svenska vetenskapliga expeditionen 1875 till Jenisej, under framl. Friherre A. E. NORDENSKIÖLDS ledning, tagna af Intendenten A. STUXBERG dels å Novaja Semlja och dels i norra Sibirien vid Sopotschnaja Korga, nära floden Jenisejs mynning, samt å halfön Jalmal och hafva under många år jämte en del andra Entomostraceer varit deponerade i Uppsala Universitets zoologiska museum.

De 2:ne första af dessa arter sluta sig nära till dem, som äro typiska för släktet *Canthocamptus*, men den 3:dje är mera afvikande från dem och skulle möjligen kunna uppställas sasom typ för ett särskildt genus eller subgenus, men den sluter sig nära till *Canthoc. Duthiei*, hvilket gifvit anledning till dess artnamn.

Släktet *Canthocamptus* synes nästan vara lika rikt på arter som sl. *Cyclops*, och en del af dem förete betydliga afvikelser från de typiska och skulle därför kunna gifva anledning till bildandet af särskilda släkten, men det synes mig dock vara bäst att uppskjuta därmed tills man erhållit en mera fullständig kännedom om alla dithörande arter, emedan öfvergångar mellan de typiska och de mest afvikande förefinnas redan och komma sannolikt ytterligare att upptäckas.

1. *Canthocamptus glacialis* n. sp.

(Tab. I, fig. 1-6).

Femina. — *Forma corporis modice elongata, et omnino eidem feminae Canthoc. staphylini similis. Segmentum 1:mum cephalothoracis longius quam latius et segmentis sequentibus non extensis cephalothoracis una paullo longius. Rostrum superne vix visibile. Cauda modo solito cephalothorace brevior. Seg-*

mentum 1:mum caudae (segmentis non extensis) segmentis duobus sequentibus una parum brevius. Segmentum ultimum caudae segmento proxime antecedente multum brevius et angustius, ad basin exteriorum ramorum caudalium processu carens, et interdum versus posticum latitudine decrescens. Margo posterior operculi analis in parte medio rotundatus, laevis et aculeis carens. Margo posterior segmentorum corporis denticulis carens, segmenta vero caudae prope ante eundem marginem utrinque serie transversa aculeorum praedita. Rami caudales marginibus lateralibus segmenti ultimi caudae perspicue longiores, versus posticum paullo angustiores et ad apicem truncati; ad marginem exteriorum setas duas minores et prope eas et apicem aculeos paucos minutissimos; in latere superiore prope marginem interiorum et basin propius setam minorem; ad apicem setas duas magnas apicales, quarum interiorum cauda quodammodo longiorum, et exteriorum longitudine vix $\frac{1}{3}$ interioris aequalum, et intus ad basin setae apicalis interioris setum apicalem minutam portantes. — Antennae 1^{mi} et 2^{di} parium iisdem feminae *Canthoc. staphylini* omnino similes, illae octoarticulatae neque marginem posteriorem segmenti 1^{mi} cephalothoracis assequentes. *Cylindrus sensorius* articuli 4^{ti} illarum circiter dimidium articuli penultimi assequens. — Pedes maxima ex parte iisdem feminae. *Canthoc. staphylini* similes: iidem 1^{mi}—3^{ti} parium ramis ambo triarticulatis, iidemque 4^{ti} paris ramo exteriorum tri- et ramo interiorum biarticulato, pedesque rudimentares 5^{ti} paris biarticulati et bene disjuncti, sed satis parvi. — Pedes 1^{mi} paris fere omnino iisdem *Canthoc. staphylini* similes. — Pedes 2^{di} paris etiam iisdem feminae *Canthoc. staphylini* fere omnino similes, sed ramo interiorum quodammodo robustiore et crassitudine ramo exteriorum aequali, praetereaque articulo 3^{ti}o rami exterioris intus setam unam portante et ramo interiorum bene dimidium ejusdem articuli 3^{ti} assequente distincti. — Pedes 3^{ti} paris etiam iisdem feminae *Canthoc. staphylini* fere omnino similes, sed ramo interiorum quodammodo minore neque (setis exceptis) ad apicem articuli 2^{di} rami exterioris porrecto. — Pedes 4^{ti} paris ab iisdem feminae *Canthoc. staphylini* ramo interiorum quodammodo breviorum, ejusque articulo 2do elliptico et ejusdem setarum ambo apicalium una longissima et altera minuta differentes. — Pedes 5^{ti} paris iisdem feminae *Canthoc. staphylini* admodum similes. Articulus 1^{mus} lobulo interiorum lato et fere aequae longe ac articulo 2do exstante et setas 5 marginales, et praeterea papillam unam rudimentarem et mem-

branaceam — 3^{tiam} a latere exteriori numeratam — portante.¹ Hae setae marginales omnes sat longae, quamvis setae 2da—4ta ceteris quodammodo longiores. Articulus 2^{lus} rotundato-ovatus, 4 setas marginales, quarum 4^{tam}, a latere exteriori numeratam, longissimam et ceteras sat breves et aculeiformes, et intra 4^{tam} aculeum minutum portans. — Longitudo, setis caudalibus exceptis, 0.8—0.9 mill. Mas ignotus.

Beskr. — Honan. Hennes längd, utan inberäkning af stjertborsten, är å icke utsträckta exemplar 0.8 och hos utsträckta d:o 0.9 mill. Den är medelmåttigt långsträckt, och dess kroppsform liknar fullständigt den af honan af *Canthoc. staphylinus*. 1:sta hufvudbåsegmentet är längre än bredt, och något längre än de följande hufvudbåsegmenten tillsammans, då dessa icke äro utsträckta, och dess bredd baktill utgör ungefär $\frac{1}{4}$ af totallängden, utan stjertborsten. Rostrum är ofvanifrån knappt märkbart. Det sista hufvudbåsegmentet är helt kort och betydligt kortare än det nästföregående. Stjerten (tab. I, fig. 1, starkt utsträckt och af ett exemplar från Novaja Semlja) är, såsom vanligt, betydligt kortare än hufvudbålen, men dess 1:sta segment är långt och föga kortare än de 2:ne följande segmenten tillsammans, då dessa icke äro utsträckta. Något framom midten synes ofvan å nämnda 1:sta stjertsegment en tvärgående linie, som å sidorna bär ytterst små taggar och som antyder gränsen mellan de båda segment, af hvilka detta ursprungligen är sammansatt. De följande stjertsegmenten aftaga i längd och bredd bakåt, och det sista stjertsegmentet är betydligt både kortare och smalare än det nästföregående d:o. Å exemplaret från Novaja Semlja (anf. fig.) är det sista stjertsegmentet icke afsmalnande bakåt, men å ett d:o från Sopotschnaja Korga, nära Jenisejs mynning (fig. 2), är det något litet afsmalnande, och å båda saknar det utskott å yttre sidorna vid basen af stjertgrenarne och har där endast helt små taggar.² Kroppssegmenten sakna tänder i bakre kanten, men stjertsegmenten hafva strax framom den samme å hvardera sidan en tvärrad af smärre taggar. Analoperlet har bakre kanten å midten konvex eller afrundad,

¹ Schmeil har å figuren 19 upptagit en liknande papill hos honan af *Canth. staphylinus*. Hos denna art har jag stundom funnit den och stundom saknat den.

² Å exemplar af *C. staphylinus* från större vatten är detta utskott i allmänhet helt litet.

men saknar taggar, och skiljer sig därigenom märkbart från det af *Canthoc. staphylinus*. Stjertgrenarne (fig. 1 och 2) äro tämligen långa och betydligt längre än sidokanterne af det sista stjertsegmentet och af en tämligen långsträckt, nästan stafformig och bakåt något afsmalnande form, med den bakre änden tvärt afhuggen.¹ Deras inre kant är nära deras bas något konvex. Å yttre kanten bära de 2:ne långt atskilda mindre borst och i närheten af hvardera af dessa en eller ett par mycket små taggar samt vid den yttre ändvinkeln ett par dylike taggar. Å deras öfre sida, nära inre kanten och mer eller mindre långt innanför midten af deras längd förefinnes ett mindre borst. Å deras bakre ände bära de 2:ne stora ändborst, af hvilka det inre är något längre än stjerten och det yttre har ungefär $\frac{1}{3}$ eller stundom något mindre af det inres längd, samt såsom vanligt innanför basen af det inre ett mindre ändborst.

Antennerna af 1:sta och 2:dra paren likna dem af honan af *Canthoc. staphylinus*, och de förra hafva 8 leder och räcka icke till bakre kanten af 1:sta hufvudbålsegmentet samt hafva en gles och svag borstbesättning. Den å deras 4:de led varande sinnescylindern räcker ungefär till midten af deras näst sista led.

Fötterna af de 4 första paren likna äfven till större delen dem hos honan af *Canthoc. staphylinus*, och de af 1:sta—3dje paren hafva båda grenarne treledade, och de af 4:de paret hafva den yttre grenen treledad och den inre d:o tvåledad och kortare än den samme å de föregående fotparen. Äfven fötterna af 5:te paret likna i hög grad de samma af nämnda hona, i synnerhet sådana de äro hos den samma från större vatten. — Fötterna af 1:sta paret likna nästan fullständigt de samma af honan af *Canthoc. staphylinus*. Deras inre gren är smal och betydligt längre än den yttre, som endast räcker något utom änden af den inres 1:sta led, men denna är något kortare än den samma hos honan af den nämnda arten. Taggen i den inre grenens spets är lång. — Fötterna af 2:dra paret (fig. 3) likna äfven nästan helt och hållet dem hos honan af nämnda art, men afvika dock från dem därigenom, att deras inre gren är ännu mera utvecklad och lika tjock eller bred som den yttre d:o. För öfrigt ntmärker denna fot sig, såsom vanligt, därigenom, att den inre grenen är lång och räcker

¹) De likna i hög grad den hos honan af *C. staphylinus*.

till eller något öfver midten af den 3:dje leden i den yttre grenen, och denna sistnämnda led har endast ett borst i sin inre kant, ungefär vid midten af denne. — Fötterna af 3:dje paret (fig. 4) skilja sig endast från de samma hos honan af *Canthoc. staphylinus* därigenom, att deras inre gren är något kortare och räcker föga utom midten af 2:dra leden i den yttre grenen. Dels härigenom och dels därigenom, att den yttre grenens 3:dje led i den inre kanten har 2:ne borst, af hvilka det distala sitter nära ledens ände, skilja dessa fötter sig från dem af 2:dra paret. — Fötterna af 4:de paret, hvilka sin inre gren (fig. 5) är kort och räcker föga utom änden af den 1:sta leden i den yttre grenen, avvika tämligen betydligt från dem hos honan af *Canthoc. staphylinus* därigenom, att den inre grenens 2:dra led har en annan byggnad. Hos den nämnda honan är denna led tämligen lång, smal och staf-formig och bär vid spetsen jämte taggen 2:ne långa och nästan liklånga borst. Hos här i fråga varande hona är denna led tämligen bred och af en nästan elliptisk form, och äfven den bär i spetsen 2:ne borst jämte en tagg, men blott det ena borstet är långt, och det andra är helt litet och kort och föga längre än taggen. Hos båda arterna bär denna led 2:ne borst i inre kanten. Detta fotpars yttre gren är hos båda arterna af samma byggnad.

Fötterna af 5:te paret (fig. 6) likna i hög grad de samma hos honan af *Canthoc. staphylinus*, såsom redan ofvan blifvit antydt. Det är hufvudsakligen endast formen af 2:dra leden, som företer skiljaktighet dem emellan. Den 1:sta ledens inre flik är kort och bred, men är nästan lika långt utstående som 2:dra leden. Denna flik bär 5 kantborst, som alla äro tämligen långa, och af hvilka 2:dra—4:de, utifrån räknade, äro något längre än de andra. Mellan 2:dra och 3:dje borsten förefinnes en liten genomsiktig membranös papill, som möjligen kan betraktas såsom ett rudimentärt borst. Deras 2:dra led är liten och rundadt oval och bär i yttre kanten 3:ne korta och mer eller mindre taggrika borst och i spetsen innanför det 3:dje af dessa ett särdeles långt borst samt innanför detta en helt liten tagg. Mellan den 2:dra leden och den borstbärande spetsen af den 1:sta ledens yttre sidoflik förefinnes några få (3:ne) helt små taggar. Stundom förekommer en eller annan dylik tagg å samma ställe hos honan af *Canthoc. staphylinus*.

Hanen är okänd.

Af denna art hafva ett par exemplar (honor) under den ofvan nämnda vetenskapliga Svenska expeditionen till Jenisej 1875 blifvit tagna i färskt vatten vid Norra Gåskap på Novaja Semlja den 17 juli och ett par d:o vid Sopotschnaja Korga, nära floden Jenisejs mynning d. 21 Augusti, äfvenledes i färskt vatten.

2. *Canthocamptus Nordenskiöldii* n. sp.¹

(Tab. I, fig. 7; tab. II, fig. 1—7.)

Forma corporis feminae modice elongata eademque feminae Canthoc. staphylini fere omnino similis, quamvis segmentis duobus ultimis caudæ versus posticum angustioribus. Segmentum 1um cephalothoracis feminae longius quam latius, et segmentis sequentibus cephalothoracis (non extensis) una longitudine circ. aequale. Rostrum parvum, superne parum indicatum. Caula cephalothorace multo brevior. Segmentum 1um caudæ segmentis duobus sequentibus una sat brevius. Segmenta duo ultima caudæ versus posticum latitudine valde decrescentia, et segmentum ultimum caudæ eodem penultimo perspicue brevius. Segmenta corporis ad marginem posteriorem denticulis carentia, segmenta vero caudæ utrinque ad eundem marginem aculeis paucis et ante eundem serie transversa aculeorum minorum instructa. Pars media marginis posterioris operculi analis convexa et laevis et aculeis carens. Rami caudales breves et crassi, longitudine marginibus lateralibus segmenti ultimi caudæ circ. aequales, postice quodammodo angustiores et in parte media marginis exterioris angulati et deinde interdum extus paullo excavati; ad eosdem margines setas duas minores et ad unamquamque carum aculeum unum vel alterum minutum; in parte media lateris superioris setam minorem; ad marginem interiorem apicem propius aculcos plures minutos; ad apicem setas duas magnas apicales, quarum exteriorem longitudine dimidio interioris aequalem et ad basin extus arcuatam, et intus ad basin setae interioris setam apicalem minorem portantes. — Antennae feminae 1^{mi} paris octoarticulatae et sat longae, tamen marginem posteriorem segmenti 1^{mi} cephalothoracis non assequentes, quam-

¹ Under mina offentliga föreläsningar öfver dessa djur 1881 har jag gifvit denna art namnet *Canthoc. spinicauda*.

vis ejus dimidium superantes, et modice setosae. *Cylindrus sensorius* eorum articuli 4^{ti} dimidium articuli penultimi paullo superans. Ramus accessorius antennarum 2^{di} paris sat longus, uniaarticulatus et setis 4 instructus. — Pedes feminae 1^{mi}—4^{ti} parium maxima ex parte iisdem feminae *Canthoc. staphylini* similes: iidem 1^{mi}—3^{tii} pari unramis ambo triarticulatis, iidemque 4^{ti} paris ramo exteriori tri- et ramo interiore biarticulato. Pedes 5^{ti} paris sexuum ambo ab iisdem speciei nominatae magis differentes. — Pedes 1^{mi} paris fere omnino iisdem hujus speciei similes, tantummodo ramo exteriori paullo breviori et vix longitudine articulum 1^{mum} rami interioris superante, setaque marginis interioris articuli 2^{di} rami exterioris breviori et aculeiformi. Setae marginis interioris articularum 1^{mi} et 2^{di} rami interioris crassiores et breviores aculeusque apicalis hujus rami quodammodo longior. — Pedes 2^{di} paris feminae etiam maxima ex parte iisdem feminae *Canthoc. staphylini* similes, articulo 3^{tio} rami exterioris ad marginem internam tantummodo seta una prope dimidium longitudinis praedito. Ramus interior tamen brevior neque dimidium articuli 3^{tii} rami exterioris assequens, quamvis articulum ejus 2^{dum} superans, articulusque 3^{tius} rami interioris ad marginem internam tantummodo seta una brevi instructus. Hi pedes praeterea sat magni et robusti. — Pedes 3^{tii} paris feminae iisdem 2^{di} paris fere omnino similes, ramoque interiore simili modo articulum 2^{dum} rami exterioris superante neque dimidium ejusdem rami articuli 3^{tii} assequente, tamen articulo 3^{tio} rami exterioris ad marginem internam setas duas portante, articuloque 3^{tio} rami interioris ad eundem marginem etiam setas duas portante differentes. — Pedes 4^{ti} paris feminae ramo exteriori eidem pedum 3^{tii} paris omnino simili. Ramus eorum interior biarticulatus fere dimidium articuli 2^{di} rami exterioris assequens, articulo 2do oblongo-elliptico, ad marginem internam setas duas, ad apicem setas duas longas et ad marginem externam prope apicem aculeum unum portante. — Pedes 5^{ti} paris feminae bene evoluti et sat magni, contigui et biarticulati. Lobulus eorum interior articuli 1^{mi} latus, articulo vero 2do quodammodo brevior et 6 setas marginales, intra sensim longitudine crescentes et intimam earum ceteris longiorem, portans. Articulus eorum 2^{dus} oblongo-ovatus, 5 setas marginales, quarum 4^{tam}, a latere exteriori numeratam, ceteris longiorem et 3^{tiam} tenuem praetereaque ad marginem internam aculeum minorem et ad margines internam et externam aculeos minutos

portans. — *Mas femina parum minor et gracilior. Ejus rami caudales iisdem feminae minores, sed eorum setae et aculei cum iisdem feminae congruentes. Articulus 4us antennarum 1^{mi} paris parum incrassatus. Ramus interior pedum 2^{di} paris tantummodo finem articuli 2^{di} rami exterioris assequens. Ramus interior pedum 3^{ti} paris articulis 1mo et 2do brevissimis, et hoc ad marginem internam processu longissimo et setiformi instructo. Articulus ejusdem 3^{tus} longus et fere oblongo-pyriformis et ad apicem setas duas, quarum unam minorem, portans. Pedes ejus 5ⁱ paris iisdem feminae minores, biarticulati. Lobulus interior articuli eorum 1^{mi} parum exstans et setis marginalibus 4, quarum intima ceteris longiore, praeditus. Articulus eorum 2^{dus} oratus et setis marginalibus 5, quarum 4^a, a latere exteriori numerata, ceteris longiore et 3^{tia} tenui instructus. — Longitudo, setis caudalibus exceptis segmentisque corporis non extensis, feminae 1.16—1.20 mill., maris 1 mill.*

Beskr. — Honan. Den är, så vidt jag erfarit det, den största arten inom släktet. I allmänhet företer den icke någon utsträckning af kroppssegmenten, och under sådant förhållande är dess längd, utan inberäkning af stjärtborsten, 1.16—1.20 mill., och såsom utsträckt är den naturligtvis något längre. Dess kroppsform (tab. I, fig. 7) är medelmåttigt långsträckt och ungefär lik den af *Canthoc. staphylinus*. 1:sta hufvudbåsegmentet är märkbart längre än bredt, och dess längd är ungefär lika med längden af de följande hufvudbåsegmenten tillsammans. Rostrum är litet och tillspetsadt, och sedt ofvanifrån är det föga märkbart. Sista (5:te) hufvudbåsegmentet är betydligt kortare än det näst föregående. Hufvudbålen aftager tämligen mycket i bredd bakåt och är framtill betydligt bredare än stjärten. Denne senare är, såsom vanligt, mycket kortare än hufvudbålen. Det 1:sta stjärtsegmentet är märkbart kortare än de båda följande stjärtsegmenten tillsammans och har strax framom midten en an tydning till den sutur, som åtskilt de båda segment, hvaraf det ursprungligen varit bildadt. De båda sista stjärtsegmenten aftaga betydligt i bredd bakåt, och det sista af dem är märkbart kortare än det näst sista. Kroppssegmenten äro i bakre kanten släta och utan tänder, men stjärtsegmenten hafva vid nämnde kant några få taggar och strax framom den samme en å 2:dra och 3:dje stjärtsegmenten oafbruten tvär-

rad af mindre taggar. Mellerste delen af analoperelets bakre kant är konvex eller afrundad och slät samt utan taggar. Stjertgrenarne (tab. II, fig. 1) förete i sin form stor likhet med dem hos *Canthoc. horridus*. De bära emellertid en del taggar, som gifvit anledning till det af mig åt denna art under mina offentliga föreläsning argifna artnamnet *spinicauda*. De äro korte och tjocke och baktill något smalare och ungefär af samma längd som det sista stjertsegmentets yttre sidokanter. Ungefär å midten af deras yttre kant hafva de en utstående trubbig vinkel, bakom hvilken nämnde kant vanligen är mer eller mindre konkav. Ungefär midt emellan nämnde vinkel och deras bas bära de vid samme kant ett mindre borst och invid detta ett par helt små taggar. På samme vinkel sitta 2:ne små taggar, af hvilka den ene är något större än den andre, som nästan är omärklig, och strax bakom dem bär nämnde kant ett mindre borst, som således sitter blott obetydligt bakom midten af kanten. Ungefär på midten af deras öfre sida bära de ett vanligen utåt riktadt mindre borst. I inre kanten och närmare bakre änden bära de flere mindre taggar, och vid nämnde ände dels 2:ne stora ändborst, af hvilka det inre är något längre än stjerten och det yttre är ungefär hälften så långt som det inre samt vid basen något böjdt utåt, och dels inmanför basen af det inre ändborstet ett mindre sådant.

Antennerna af 1:sta paret likna i det närmaste dem hos *Canthoc. staphylinus* och äro tämligen långa och smala samt medelmåttigt borstbesatta och med ett par tämligen långa ändborst. De räcka bakom midten af 1:sta hufvudbalsegmentet, men icke till dettas bakre kant, och hafva 8 leder, af hvilka 3:dje, 4:de, 6:te och 8:de äro något längre än de andra. Den 4:de ledens sinnescylinder räcker till eller något utom midten af den näst sista leden. Bigrenen å antennerna af 2:dra paret är tämligen lång, men enledad och bärande 4 borst.

Fötterna af 1:sta—3:de paren likna till störste delen dem hos honan af *Canthoc. staphylinus*, och de af 1:sta—3:dje paren hafva båda grenarne treledade, och de af 4:de paret hafva den yttre grenen treledad och den inre 2:ö tvåledad. Fötterna af 5:te paret hos båda könen äro deremot mera olika de samma hos den nämnda arten. — Fötterna af 1:sta paret (fig. 2) äro nästan helt och hållet lika dem af nämnda art

och afvika endast därigenom, att deras yttre gren är något litet kortare än den hos den och är knappt längre än 1:sta leden af den inre grenen, och borsten i den inre kanten af 2:dra leden af yttre grenen är kortare och taggformigt. Borsten i den inre kanten af 1:sta och 2:dra lederna af den inre grenen äro tjockare och kortare, och taggen i änden af denne gren är något längre. — Fötterna af 2:dra paret (fig. 3 den ena) äro äfven till större delen lika dem hos honan af nämnda art, och 3:dje leden af den yttre grenen bär, såsom vanligt hos detta fotpar, i inre kanten blott ett borst, nära ledens midt. Deras inre gren är dock kortare och räcker ej till midten af 3:dje leden af den yttre grenen, ehuru den räcker något utom sist nämnda grens 2:dra led, och den 3:dje leden af den inre grenen har endast ett borst i inre kanten. För öfrigt äro dessa fötter ganska stora och grofva. — Fötterna af 3:dje paret äro nästan helt och hållet lika dem af 2:dra paret, och deras inre gren räcker något utom änden af den 2:dra leden i den yttre grenen, men når ej till midten af denne grens 3:dje led, men denna sistnämnda led har i inre kanten 2:ne borst, och 3:dje leden af den inre grenen har äfven i inre kanten 2:ne borst. — Fötterna af 4:de paret (fig. 4, den ena) hafva den yttre grenen fullkomligt lik den samme hos dem af 3:dje paret, och liksom där har denne grens 3:dje led i inre kanten 2:ne borst, af hvilka det distala sitter nära grenens ände. Deras inre gren är tvåledad och kortare och räcker blott ungefär till midten af 2:dra leden i den yttre grenen. Den förre grenens 1:sta led är kort och bär i inre kanten nära änden ett medelmåttigt borst. Dess 2:dra led är längre, aflångt-elliptisk och bär i inre kanten 2:ne borst, af hvilka det distala är långt, samt i yttre kanten nära spetsen en tagg och i spetsen 2:ne långa borst, af hvilka det inre är längst.

Fötterna af 5:te paret (fig. 5, den ena) äro väl utbildade och tämligen stora, sammanstötande och tvåledade. Den 1:sta ledens inre flik är bred och vid änden afrundad, men icke så långt nedskjutande som den 2:dra leden. Den förre bär i den ojämn kanten 6 tämligen tätt intill hvarandra sittande borst, af hvilka intet är särdeles kort, och som alla jämnt tilltaga i längd inåt, så att det innersta är längst. Den 2:dra leden är aflångt-oval och bär 5 kantborst, som alla äro af obetydlig längd, och af hvilka det 4:de, utifrån räknadt,

är längst och det 3:dje fint. Dessutom förefinnes innanför det innersta borstet en mindre tagg och för öfrigt i yttre och inre kanterne helt små taggar.

Hanan. Hans längd, utan stjärtborsten, är 1 mill., och han är således icke mycket mindre än honan. Han är äfven föga smärtare än hon. Såsom vanligt äro hans stjärtgrenar mindre än de hos honan, men deras borst och taggar likna dem hos henne. Hans antenner af 1:sta paret hafva 10 leder, och deras 4:de led är ej synnerligen starkt förtjockad. Den inre grenen å 2:dra fotparet räcker endast till slutet af 2:dra leden i dess yttre gren. Fötterna af 3:dje paret öfverensstämma i sin byggnad med dem hos de typiska arterna af detta släkte (fig. 6, den ena foten). Deras yttre gren är stor och grof och har taggen nära nedre yttre hörnet å 1:sta och 2:dra lederna stor och trubbig. Deras inre gren, som räcker nära slutet af den yttre grenens 2:dra led, har 1:sta och 2:dra lederna mycket korta. Den 1:sta af dessa leder bär i inre kanten ett böjdt borst, och den 2:dra d:o har i yttre kanten en kort spets och utsänder från den inre d:o ett särdeles långt borstformigt utskott, som räcker nästan till änden af det längsta borstet å spetsen af den 3:dje leden. Denna senare led är lång och nästan päronformig och bär i sin nedre smalare ände 2:ne borst, af hvilka det inre är litet och det yttre är stort och långt och räcker långt utom änden af den yttre grenen. — Hans fötter af 5:te paret (fig. 7, den ena) äro mindre än de samma hos honan, men som vanligt tvåledade. Den 1:sta ledens inre flik är föga utstående, ehuru med undre kanten konvex. I denne kant bär den 4 mer eller mindre taggliga borst, som jämnt tilltaga i längd inåt. så att det innersta är långt, under det att det yttersta är helt kort. Deras 2:dra led är oval och bär 5 till större delen taggliga kantborst, af hvilka det 4:de, utifrån räknadt, är längst och det 3:dje är fint.

Denna art har under den Svenska vetenskapliga expeditionen till floden Jenisej i Sibirien 1875, under Friherre A. E. NORDENSKIÖLDS ledning, tagits dels vid Sopotschnaja Korga nära Jenisejs mynning och dels på halfön Jalmal, och å båda ställena har den förekommit tämligen talrik.

3. *Canthocamptus similis* n. sp.¹

(Tab. III, fig. 1—11.)

Forma corporis feminae modice elongata sed cephalothorax antice cauda parum vel vix latior. Segmentum 1um cephalothoracis longius quam latius et longitudine segmentis sequentibus cephalothoracis una eire. aequale. Rostrum superne paullo indicatum. Cauda cephalothorace multum brevior, et segmentum 1um caudae segmentis duobus sequentibus una longius. Segmentum penultimum caudae segmento ultimo brevius. Segmenta corporis ad marginem posteriorem denticulis carentia, segmenta vero caudae ad et prope eundem marginem utrinque aculeis minutis instructa. Opereulum anale fere triangulare, margine posteriore in parte media obtuso et aculeis carente. Rami caudales marginibus lateralibus segmenti ultimi caudae quodammodo longiores, itaque sat longi, crassi, versus posterum vero angustati et ad apicem truncati: ad marginem anteriorem setas duas minores sat longe distantes: ad angulum apicalem anteriorem aculeum minutum; in latere superiore et marginem anteriorem propius jugum longitudinale et prope ejusdem finem posteriorem setam minorem, plerumque ceteris directam; ad apicem posteriorem setas duas magnas apicales, quarum anteriorem longitudine dimidio interioris minorem, et intus ad basin interioris earum setam minutam portantes. — Antennae 1^{ae} paris septemarticulatae, breves et eire dimidium segmenti 1^{ae} cephalothoracis assequentes, et modice setosae. Cylindrus sensorius articuli 4^{ti} earum eire. dimidium articuli 7^{mi} assequens. Ramus accessorius antennarum 2^{di} paris brevis et uniaarticulatus et setis 4 praeditus. — Pedes 1^{ae}—4^{ae} parium breves et minuti et satis ab iisdem specierum typicarum hujus generis discrepantes. Hi pedes ramo anteriore triarticulato ramoque posteriore biarticulato. — Pedes 1^{ae} paris ramis ambo longitudine eire. aequales. Articuli omnes rami anterioris ad marginem anteriorem seta vel setis carentes. Articulus 1us rami anterioris sat magnus et latus et finem articuli 2^{di} rami anterioris assequens. Articulus 2us hujus rami multo minor, intus setam minorem et ad apicem setam longam et aculeum longum et setiformem portans. — Pedes 2^{ae} paris feminae etiam articulis omnibus rami anterioris ad mar-

¹ På grund af dess likhet med *Canthoc. Duthiei* har jag gifvit den detta artnamnet.

ginem internam seta vel setis carentibus. Articulus 3^{tius} hujus rami ad apicem extus aculeos duos, quorum internam longiorem, et setas duas, quarum internam brevioram et aculeiformem, portans. Ramus interior sat brevis et tantummodo circ. dimidium articuli 2^{di} rami exterioris assequens. Articulus ejus 1^{mus} intus aculeum, articulusque 2^{tus} ad apicem setas 3, quarum internam ceteris brevioram et aculeiformem et internam ceteris longiorem, praetereaque articuli ambo extus aculeos paucos minutos marginales portantes. — Pedes 3^{ti} paris feminae iisdem 2^{di} paris fere omnino similes, tantummodo articulo 2do rami interioris ad apicem aculeum et setam et ad marginem internam setam portante differentes. Pedes 3^{ti} paris maris iisdem feminae fere omnino similes. — Pedes 4^{ti} paris feminae articulo 3^{tio} rami exterioris ad marginem externam et apicem propius aculeo adque eundem internam seta sat magna instructo distincti. Isdem articulus 3^{tius} ad apicem aculeum sat longum et setas duas, quarum internam longissimam, portans. Ramus eorum interior paullo extra finem articuli 1^{mi} rami exterioris porrectus, ad angulum internam et internam articuli 1^{mi} setam brevem aculeiformem, ad marginem internam articuli 2^{di} setam talem et ad ejusdem articuli apicem setas duas, quarum internam longam, et extra eas aculeum minorem portans. — Pedes 5^{ti} paris feminae comparatim sat bene evoluti, contigui et biarticulati. Lobulus interior articuli eorum 1^{mi} sat angustus et longus, et fere aeque ac articulus 2^{tus} existans, et 6 setis marginalibus, quarum 2 internis brevibus et aculeiformibus, et 3^{tiis}, a latere externam numerata, ceteris longiore, instructus. Articulus 2^{tus} ellipticus, 5 setas marginales, quarum 4^{am}, a latere externam numeratam, ceteris longiorem et 3^{tiam} tenuem et minutam, portans. Pedes 5^{ti} paris maris iisdem feminae minores, biarticulati. Lobulus interior articuli 1^{mi} parvus et minus quam articulus 2^{tus} existans, et ad apicem setas duas breves et aculeiformes portans. Articulus 2^{tus} angustus et setas marginales 4, quarum 3^{tiam}, a latere externam numeratam, ceteris multo majorem, portans. — Longitudo, setis caudalibus exceptis, feminae 0.52 mill., maris 0.5 mill.

Beskr. — *Honan*. Den är en af de minsta arterna inom släktet, och honans längd, utan inberäkning af stjärtborsten, är 0.52 mill. Hennes kroppsform är måttligt långsträckt, ehuru hufvudbålen framtill är föga eller knappt bredare än

den främre delen af stjerten (tab. III, fig. 1, föga utsträckt). 1:sta hufvudbålsegmentet är längre än bredt och ungefär af samma längd som de följande hufvudbålsegmenten tillsammans. Ofvanifrån sedt är rostrum något litet antydt. Cephalothorax synes öfver 2:dra och 3:dje segmenten vara något smalare än fram- och baktill. Stjerten är, såsom vanligt, betydligt kortare än hufvudbålen, och 1:sta stjertsegmentet är något längre än de båda följande segmenten tillsammans. Det sista stjertsegmentet är något längre än det nästföregående, ehuru dess yttre sidokanter äro ungefär af samma längd som det. Kroppssegmenten äro i den bakre kanten släta och utan tänder, men stjertsegmenten hafva vid och strax framom nämnde kant mycket små taggar. Analoperclet (fig. 2) har en nästan triangulär form och är bakåt afsmalnande, med den bakre mellerste delen eller vinkeln aftrubbad och utan taggar i kanten. Stjertgrenarne (anf. fig.) äro tämligen långe och något längre än sista stjertsegmentets sidokanter. De äro tjocke, men afsmalna emot bakre änden, och hafva å öfre sidan närmare inre kanten en långsgående rygg eller afsats, innanför hvilken de äro tunnare, och hvilken afsats slutar strax framom deras bakre ände. Å deras yttre kant hafva de 2:ne mindre, långt åtskilda borst, ställda så, att det främre af dem är skildt ungefär lika långt från stjertgrenens bas som från det bakre borstet, och detta är skildt lika långt från det främre som från stjertgrenens bakre ände. Vid denne afluggne ändes yttre vinkel är en helt liten tagg. Å deras öfre sida, nära deras inre kant och närmare deras bakre ände, sitter ett mindre borst, som merendels är riktadt utåt tvärs öfver dem. Vid deras bakre ände bära de 2:ne stora ändborst, af hvilka det inre är något längre än stjerten och det yttre kortare än $\frac{1}{2}$ af det inre, och innanför basen af detta senare ett mycket litet 3:dje ändborst.

Antennerna af 1:sta paret äro af medelmåttig tjocklek och sjuledade (fig. 3) samt korta och räcka ungefär till midten af 1:sta hufvudbålsegmentet. Deras borstbesättning är medelmåttig, och sinnescylindern å deras 4:de led räcker ungefär till midten af 7:de leden. Bigrenen å antennerna af 2:dra paret är kort och enledad och bär 4 borst.

Fötterna af 1:sta—4:de paren äro små och korta och i allmänhet tämligen mycket afvikande från dem hos de ty-

piska arterna af detta släkte. Dessa fötter hafva den yttre grenen treledad och den inre d:o tvaledad. — Fötterna af 1:sta paret (fig. 4 den ena) hafva båda grenarne räckande ungefär lika långt ned. Å 2:dra basaleden förefinnes innanför basen af den inre grenens 1:sta led en kort tagg. Ingen af lederna i den yttre grenen bär i inre kanten något borst eller tagg. 3:dje leden i denna gren har å änden en lång tagg och 2:ne borst, af hvilka det inre har en betydlig längd. Den inre grenens 1:sta led är stor och af en elliptisk form och räcker till slutet af 2:dra leden i yttre grenen. I inre kanten något närmare änden har denna led ett kort, tagglik borst. Denne grens 2:dra led är betydligt både smalare och kortare än dess 1:sta d:o och bär i inre kanten ett kort borst och vid spetsen utåt en lång, något böjd och borstlik tagg och innanför den ett mycket långt, böjdt borst. — Fötterna af 2:dra paret (fig. 5, den ena) sakna äfven å inre kanten af alla lederna i yttre grenen borst eller tagg. Den yttre grenens 3:dje led har i spetsen 2:ne taggar, af hvilka den inre är längst, samt innanför dessa 2:ne borst, af hvilka det yttre är längst och det inre tagglik. Innergrenen räcker endast till midten af 2:dra leden i yttre grenen. Dess 1:sta led har i inre nedre hörnet en tagg, och dess 2:dra led, som är något mindre, bär i spetsen 3:ne borst, af hvilka det innersta är längst och det yttersta är kortast och något tagglik. — Fötterna af 3:dje paret likna nästan fullständigt dem af 2:dra paret, med undantag däraf, att den 2:dra leden i den inre grenen vid spetsen endast har en tagg och ett borst samt i inre kanten ett borst. — Fötterna af 4:de paret (fig. 6, den ena) äro utmärkta därigenom, att 3:dje leden i deras yttre gren har i yttre kanten närmare änden en tagg och strax innanför den en ytterst liten sådan, samt i inre kanten ett väl utbildadt borst. I spetsen har denna led ytterst en tämligen lång tagg och innanför den 2:ne borst, af hvilka det yttre är särdeles stort och krökt. Denne grens 1:sta och 2:dra leder sakna tagg eller borst i deras inre kant. Deras inre gren är kort och räcker föga utom 1:sta leden i den yttre grenen. Dess 1:sta led har i inre nedre hörnet en tagg, och deras 2:dra led har i inre kanten en tagg eller tagglik borst och i spetsen ett långt borst och utanför det ett kort borst och en tagg.

Fötterna af 5:te paret (fig. 7, den ena) äro jämförelsevis väl utbildade och sammanstötande samt tvåledade. Den inre fliken af 1:sta leden är ganska lång och tämligen smal samt nedskjuter nästan lika långt som den 2:dra leden. Den bär, såsom vanligt, 6 kantborst, af hvilka det 3:dje, utifrån räknadt, är längst och de 2:ne innersta korta och taggliga. Innauför basen af det längsta borstet sitter en helt liten tagg. Den 2:dra leden är af elliptisk form och bär 5 kantborst, af hvilka det 4:de, utifrån räknadt, är längst, och det 3:dje fint och litet.

Hanen. Han är af ungefär samma storlek som honan, och hans längd, utan stjertborsten, är 0.5 mill. Han är af obetydligt smärtare kroppsform än honan. Hans stjertgrenar äro, såsom vanligt, något mindre och kortare än hennes, men öfverensstämma med dem i afseende på de å dem befintliga borsten. Hans antenner af 1:sta paret (fig. 8, den ena) hafva 9 leder, och den 4:de leden är tämligen förtjockad och har baktill ett utskott, bärande sinnescylindern, som icke är synnerligen tjock. Innergrenen å hans fötter af 2:dra paret (fig. 9, (a) den ena) är kort, och dess 2:dra led bär i spetsen endast 2:ne borst, af hvilka det ena är långt. — Yttergrenen (b) är å figuren endast antydd. — Innergrenen af 3:dje fotparet (fig. 10, (a) den ena) är äfvenledes kort. Bokstafven b antyder yttergrenen. Den förres 2:dra led är smal och bär i inre kanten ett kort tagglik borst och i spetsen 2:ne borst, af hvilka det yttre är längst. — Fötterna af 5:te paret (fig. 11, den ena) äro såsom vanligt, mindre än honans, men tvåledade och icke sammanvuxna. Den 1:sta ledens inre flik är liten och smal och utskjuter icke så långt nedåt som den 2:dra leden. I denne fliks tvärt afskurne ände sitta 2:ne taggar eller taggliga borst. Den 2:dra leden är smal och bär 4 kantborst, af hvilka det 3:dje, utifrån räknadt, eller det inre af de 2:ne ändborsten, är mycket större än de andra.

Denna art har under den ofvan nämnda Svenska vetenskapliga expeditionen till Jenisej 1875 erhållits dels å Novaja Semlja vid Norra Gåskap och Kostin Schar och dels vid Sopotschnaja Korga, nära Jenisejs mynning, och på sist nämnda stället har den förekommit tämligen talrik.

Explicatio figurarum,

sive

Förteckning öfver figurerna.

Tabula I.

Canthocamptus glacialis. ♀.

Fig. 1. Cauda, a latere superiore visa. Exempl. e Novaja Semlja. × 190. » 2. Segmenta duo ultima caudae et furca. ESopotschnaja Korga ad Jenisej. × 190. » 3. Pes unus 2us paris. × 190. » 4. Pes unus 3us paris. × 190. » 5. Ramus interior pedis 4us paris. × 190. » 6. Pes unus 5us paris. × 190.	Fig. 1. Stjerten, sedd från öfre sidan. Exemplaret från Novaja Semlja. × 190. » 2. De 2^{ne} sista stjärtsegmenten och stjärtgrenarne. Från Sopotschnaja Korga vid Jenisej. × 190. » 3. Den ena foten af 2^{dra} paret. × 190. » 4. Den ena foten af 3^{dje} paret. × 190. » 5. Den inre grenen af 4de foten. × 190. » 6. Den ena foten af 5te paret. × 190.

Canthocamptus Nordenskiöldii.

Fig. 7. Femina e Sopotschnaja Korga ad Jenisej. × 120.	Fig. 7. En hona från Sopotschnaja Korga vid Jenisej. × 120.

Tabula II.

Canthocamptus Nordenskiöldii.

Fig. 1. Segmenta duo ultima caudae et furca feminae. × 190. » 2. Pes unus 1us paris feminae. × 190.	Fig. 1. De 2^{ne} sista stjärtsegmenten och stjärtgrenarne hos honan. × 190. » 2. Den ena foten af 1ta paret hos honan. × 190.

Fig. 3. Pes unus 2 ^{di} paris feminae. × 190.	Fig. 3. Den ena foten af 2 ^{dra} paret hos honan. × 190.
4. Pes unus 4 ^{ti} paris feminae. × 190.	» 4. Den ena foten af 4 ^{de} paret hos honan. × 190.
5. Pes unus 5 ^{ti} paris feminae. × 190.	» 5. Den ena foten af 5 ^{te} paret hos honan. × 190.
6. Pes unus 3 ^{ti} paris maris. × 190.	» 6. Den ena foten af 3 ^{dje} paret hos hanen. × 190.
7. Pes unus 5 ^{ti} paris maris. × 190.	» 7. Den ena foten af 5 ^{te} paret hos hanen. × 190.

Tabula III.

Canthocamptus similis.

Fig. 1. Femina, parum extensa, e Sopotschnaja Korga. × 120.	Fig. 1. En hona, föga utsträckt, från Sopotschnaja Korga. × 120.
2. Segmenta duo ultima caudae et furca feminae. × 190.	» 2. De 2 ^{ne} sista stjärtsegmenten och stjärtgrenarne hos honan × 190.
3. Antenna 1 ^{mi} paris feminae. × 190.	» 3. En antenn af 1 ^{sta} paret hos honan. × 190.
4. Pes unus 1 ^{mi} paris feminae. × 190.	» 4. En fot af 1 ^{sta} paret hos ho- nan. × 190.
5. Pes unus 2 ^{di} paris feminae. × 190.	» 5. En fot af 2 ^{dra} paret hos ho- nan. × 190.
» 6. Pes unus 4 ^{ti} paris feminae. × 190.	» 6. En fot af 4 ^{de} paret hos ho- nan. × 190.
» 7. Pes unus 5 ^{ti} paris feminae. × 190.	» 7. En fot af 5 ^{te} paret hos ho- nan. × 190.
» 8. Antenna 1 ^{mi} paris maris. × 190.	» 8. En antenn af 1 ^{sta} paret hos hanen. × 190.
» 9. Ramus interior (a) et ramus exterior ex parte (b) pedis 2 ^{di} paris maris. × 190.	» 9. Innergrenen och en del af ytter- grenen af en fot af 2 ^{dra} paret hos hanen. × 190.
» 10. Ramus interior (a) et ramus exterior ex parte (b) pedis 3 ^{ti} paris maris. × 190.	» 10. Innergrenen och en del af yttergrenen af en fot af 3 ^{dje} paret hos hanen. × 190.
11. Pes unus 5 ^{ti} paris maris. × 190.	» 11. En fot af 5 ^{te} paret hos ha- nen. × 190.

